

П. Г. Удхаус

ЖИВОГОН

Певческото дружество на селцето тъкмо бе изнесло представление на „Магьосникът“ от Гилбърт и Съливан¹, постъпленията, от което бяха предназначени за фонда „Нов орган“ на местната църква, та докато седяхме до прозореца на нашата кръчмица „Въдичарски отдиш“ и си пушихме лулите, публиката струеше покрай нас надолу по улицата. До ушите ни достигаха откъси от песни и господин Мълинър взе да им припява тихо:

– Горки-и-и-ият аз! Аз бях тогаз сал блед и мла-а-ад курат! – Пееше носово, както всеки аматьор е убеден, че трябва да се изпълняват старите песни. – Странно – въздъхна той. – Как се мени модата дори сред свецениците. В наше време е изключено да видиш бледолик курат.

– Така е – съгласих се аз. – Повечето са яки червендалести здравеняци, все изтъкнати бивши гребци-шампиони на колежанските си отбори. Изобщо не си спомням да съм срещал блед и изпит курат.

– Изглежда не познавате племенника ми Огъстин?

– Нямам това удоволствие.

– Описанието от песента би му прилегнало като кожена ръкавица. Сигурно изгаряте от желание да чуете историята на моя племенник.

По времето, за което става дума (започна господин Мълинър), племенникът ми Огъстин беше курат – много млад и рядко бледолик. Момчето бе наддало повече на височина, отколкото на сила и тегло, и храня основателни подозрения, че в семинарията някои от по-буйните му другари доста са го тормозили, защото, когато постъпи при преподобния Станли Брандън, викарий на Долно Брискет-на-Мидън, Огъстин беше най-овчедушния и мекушав младеж, когото бихте срещнали, ако цял ден търсите овчедушни и мекушави младежи. Косата му беше лепеноруса, очите – воднистосини и целият му външен вид напомняше за свята и непорочна, но твърде плаха моруна. Иначе казано – типичен млад курат от осемдесетте години на миналия век, когато този Гилбърт е писал своя „Магьосник“.

Личността на прекия му началник с много малко, да не кажем с нищо не допринасяло за преодоляването на вроденото му малодушие. Преподобният Станли Брандън бил огромен, жилав и як мъжага с лесно избухлив гневен темперамент, а руменото му лице и огнени очи биха смутили и най-коравия курат. Докато следвал в Кеймбридж, преподобният тренирал бокс тежка категория и доколкото разбрах от Огъстин, дори

1. Автори на популярни в края на миналия век комични опери. – Б. пр.

сега бил склонен да внесе в споровете по енорийските въпроси методите, които на времето го прочули на ринга. Спомням си, че веднъж Огъстин ми спомена как се опитал да противоречи на викария по въпроса за църковната украса за предстоящия събор на плодородието и как почти физически усетил готовността на шефа си да разреши спора с дясно кроше под брадичката. При това предметът на разногласието бил относително несъществен – дали тиквата би изглеждала по-добре в апсидата или при прозореца на централния кораб, ако правилно съм запомнил, но по всичко личало, че ще се лее кръв.

Такъв си бил преподобният Станли Брандън. И въпреки това Огъстин Мълинър си позволил да загуби и ума, и сърцето си по дъщерята на този свиреп мъж. Наистина, Купидон прави от всички ни герои.

Джейн била мило девойче и обичала Огъстин също тъй благоговейно, както и той нея. Ала понеже и двамата нямали храбростта да осведомя! баща ѝ за взаимните си чувства, те били принудени да се срещат скришом от всички и най-вече от преподобния. Това дразнело Огъстин, който като всички Мълинъровци е ревностен привърженик на правдата и ненавижда всички форми на измама. Така че един ден, докато двамата се разхождали под тисовите дървета в долния край на градината, той не издържал.

– Скъпа! – казал. – Тази потайност става непоносима. Още сега ще вляза при баща ти и ще поискам ръката ти.

Джейн пребледняла и се вкопчила в ръкава му. Тя много добре знаела, че ако изпълни безумното си намерение, Огъстин ще получи не ръката на дъщерята, а ритника на бащата.

– Не, Огъстин! Не! Не бива!

– Но, мила, това е единственият възможен праволинеен начин.

– По-добре друга вечер. Само това те моля – не днес!

– Защо?

– Защото татко е в лошо настроение. Току-що получи писмо, с което епископът го порицава, задето филонът му е прекалено богато извезан със сърма, и това невероятно го разстрои. Работата е там, че двамата с епископа са съученици и татко отказва да забрави този факт. По време на вечеря заяви, че ако старият Боко Бикъртън си въобразява, че може да се разпорежда с него, той ще да му даде да се разбере.

– А епископът пристига утре за първото причастие! – изохкал Огъстин.

– Да. И имам всички основания да се опасявам, че двамата ще се сдърпат. Много жалко, че над тате не стои някой друг епископ. Той все

не може да забрави как го бил фраснал по окото, задето оня му изсипал мастилницата във врата, а това твърде накърнява уважението на баща ми към духовния приоритет на епископа. Нали няма да му кажеш тази вечер?

– Опазил ме бог – уверил я Огъстин и леко потреперил.

– И няма да забравиш да натопиш краката си в гореща вода със сапун, още щом се прибереш у дома? Тревата тук е влажна от росата.

– Няма, мила.

– Защото никак не си здрав, знаеш много добре.

– Знам.

– Трябва да започнеш да вземаш нещо за подсилване на организма.

– Може би си права. Е, хайде, Джейн, лека нощ.

– Лека нощ, Огъстин.

И влюбените се разделили. Джейн се шмугнала обратно във викарията, а Огъстин се запътил към уютното си жилище на главната улица. И първото нещо, което се хвърлило в очите му, щом влязъл там, бил колетът върху масата и писмото до него.

Той го разпечатал разсеяно, защото мислите му били погълнати от друго.

„Скъпи Огъстин.“

Племенникът ми обърнал на последната страница да види подписа. Посланието се оказало от леля му Анджела, съпруга на брат ми Уилфрид Мълинър. Сигурно не сте забравили – веднъж ви разказах как двамата се запознаха и ожениха. Тогава неминуемо си спомняте също, че брат ми е виден химик-изследовател, изобретил такива световноизвестни препарати като Мълинъровия крем за лице „Циганска радост“ и Мълинъровия лосион за тяло „Алпийски сняг“. Огъстин никога не се е разбирал кой знае колко с него, но затова пък към леля си питаше топли чувства.

Скъпи Огъстин, *(пишела леля му Анджела Мълинър)*

Напоследък често мисля за теб и все си спомням, че при последната ни среща ти имаше твърде болнав вид и очевидно страдаш от недостиг на витамини. Надявам се, че се грижиш за здравето си.

От известно време все си мисля, че няма да е зле да започнеш да вземаш някакво подсилващо средство и по една щастлива случайност Уилфрид изобрети тези дни един тоник, за който твърди, че е най-доброто му творение. Нарекъл го е „Живогон“ –

действал направо върху червените кръвни телца. Все още не е пуснат в продажба, но аз успях да откъсна няколко шишета от лабораторията му и настоявам незабавно да го опиташ. Убедена съм, че е точно това, от което имаш нужда.

Твоя любяща леля
Анджела Мълинър

П.П. Взема се една супена лъжица преди лягане и втора преди закуска.

Огъстин не е излишно суеверен, но все пак доста го поразтърсило съвпадението, че тоникът пристигнал почти едновременно с препоръката на Джейн. Сторило му се, че тази работа не е случайна. Разклатил шишето, отпусил го, сипал си една препълнена супена лъжица, затворил очи и изгълтал лекарството.

Тоникът – както установил с удовлетворение – не бил неприятен на вкус. Ароматът му се оказал твърде остър и пикантен – като на стари стелки от обувки, киснати в чист спирт. А след като погълнал предписаната от леля му доза, той чел известно време теологически трактати, изгасил лампата и си легнал.

Заврял крака между чаршафите, обаче установил с раздразнение, че хазайката му госпожа Уордъл пак била забравила да пхне грейката.

– По дяволите! – възкликнал Огъстин.

Много се разстроил. Колко пъти й бил казвал на тази патка, че краката му са вечно студени и ако не бъдат добре затоплени, той изобщо не може да заспи! Скочил от леглото и изтичал до площадката на стълбището.

– Госпожа Уордъл!

Отговор не последвал.

– Госпожа Уордъл! – изревал той и прозорците се затресли като при силен североизточен вятър. Дотогава винаги изпитвал непреодолим ужас от хазайката си и в нейно присъствие ходел само на пръсти и разговарял шепнешком. А ето че усетил странен прилив на духовна непоколебимост. В главата му леко бръмчало и бил в състояние да излезе срещу поне десет хазайки от калибъра на госпожа Уордъл.

Отдолу се дочуло тътрене на пантофи.

– Е? Сега пък какво има? – стигнал до слуха му сприхавият й глас на опитна кавгаджийка.

Огъстин само изпръхтял.

– Ще ви кажа аз какво има! Колко пъти трябва да ви повтарям за

тази пуста грейка! Пак сте я забравили, зяпла такава!

Госпожа Уордъл се вторачила нагоре, изумена и войнствена.

– Господин Мълинър, не съм свикнала...

– Я си затваряте устата! – гръмнал Огъстин. – От вас се искат повече грейки и по-малко приказки! Веднага я донесете или още утре напускам квартирата! И позволете да се опитам да втъпя в железобетонната ви глава, че не сте единствената в това село, която дава стаи под наем! Още една дума, и ще ми видите гърба – отивам право зад ъгъла, където повече ще ме ценят! Хайде, бързо – грейката! Живо – да ви няма вече!

– Да, господин Мълинър. Разбира се, господин Мълинър. Само минутка, господин Мълинър.

– Живо, живо! Да видя скорост! Малко повече живот!

– Да, да, веднага, господин Мълинър – дочул се отдолу смирен глас. След около час, когато вече заспивал, внезапна тревожна мисъл се прокраднала в главата на Огъстин. Дали не е бил малко прекалено рязък с госпожа Уордъл? Дали в държането му не е имало нещо такова... почти грубо? Да, съгласил се той сломено. Точно така. Запалил свещ и отворил дневника си на нощното шкафче до леглото.

И записал:

„Смирените ще наследят тази земя. А аз дали съм достатъчно смирен? Тази вечер, когато порицавах достойната си хазайка госпожа Уордъл, задето горката жена пропуснала да пхне грейка в леглото ми, аз се държах неоправдано рязко. Вярно, че тя ме предизвика, но вината е моя, задето допуснах страстите да вземат връх над разума. Да запомня: зазпазвяд да се пазя от подобни изблици.“

Ала на следващото утро го владеели коренно различни чувства. Той си взел преди закуска дозата „Живогон“ и като препродел записаното в дневника, не могъл да повярва, че това е неговият почерк. „Твърде рязко“. Разбира се, че ще разговарям рязко. Кой няма да е рязък, ако постоянно си има работа с малоумни патки, дето забравят да слагат грейки в хорските легла?

И като задраскал с рязък замах написаното, той добавил в полето: „Дрън-дрън! Старата глупачка си го заслужаваше!“ и слязъл на закуска.

Чувствал се превъзходно. Несъмнено твърденията на чичо му Уилфрид, че неговото изобретение действа направо върху червените кръвни телца, не били неоснователни. Докато чакал госпожа Уордъл да му донесе пържените яйца, той усещал как въпросните телца изпълняват вихрени танци из цялото му тяло. Препускали на буйни жизнерадостни компании по гръбнака му. Очите му блестели и радостта, че е жив –

нищо друго, – го накарала да изпее началото на един куплет от доста солена моряшка песничка.

Все така пеед, когато госпожа Уордъл влязла в столовата с чиния в ръка.

– Какво е това? – попитал Огъстин с опасен блясък в очите.

– Едно хубаво пържено яйце, сър.

– А мога ли да ви попитам какъв смисъл влагате в думата „хубаво“? Възможно е яйцето да е дружелюбно по характер. Нищо чудно да е възпитано, добронамерено яйце. Но ако си въобразявате, че е годно за консумация от човешко същество, време е да коригирате това си впечатление. Върнете се в кухнята, госпожо, изберете друго яйце и този път помнете, че сте готвачка, а не крематориум. Защото между пърженото и кремирането яйце има голяма и съществена разлика. Опитайте се да вникнете в тази разлика, ако държите да ме имате за наемател на тези възсъпички стаи!

Великолепното усещане за благополучие, с което Огъстин започнал деня, не преминавало с течение на времето. Напротив, то като че ли нараствало. Младежът се чувствал тъй препълнен с искряща енергия, че се отклонил от обичая си да прекара утрото надвесен над камината, грабнал шапка, нахлупил я на главата си под екстравагантен тъгъл и излязъл на здравословна разходка из полето.

Като се връщал от разходката свеж и порозовял, той станал свидетел на гледка, която не е често явление из английските села, а именно – тичащ епископ. В местенце като Долно Брискет-на-Мидън поначало рядко ще видите епископ. Ако пък това наистина се случи, той или ще се вози в тържествена каляска, или ще крачи достолепно. А този сякаш препускарал за голямата награда на хиподрума и Огъстин спрял да се наслади на гледката.

Епископът бил едър, плещест и охранен, с телосложение, изчислено по-скоро за издръжливост, отколкото за бързина. Ала въпреки това се справял много добре. Профучал покрай Огъстин като вихрушка от гамаша, а в следващия миг, за да покаже, че не е прост спринтьор, а всестранно и хармонично развит атлет, се стрелнал внезапно към едно дърво и се потулил със завидна скорост между клоните му. Това му действие, както Огъстин забелязал без затруднение, било продиктувано от следващото го неотлъчно по петите едро космато куче, стигнало дървото само миг след като плячката му се изкатерила по него. След това добросъвестно застанало отдолу и дало подобаващ звуков израз на разочарованието си. Огъстин се приближи с небрежна походка.

– Да не би да имате разногласия с безсловесната твар, епископе? – дружелюбно попитал той.

Епископът надзърнал от орловото си гнездо.

– Млади момко! – изхриптял той. – Спасете ме!

– Готово! – отвърнал моят племенник. – Оставете тази работа на мен. До този ден винаги бил изпитвал ужас при вида на всяко куче, но сега и миг не се колебал. Бърз като стрела, той грабнал един камък и го изстрелял по псето, а като попаднал точно в целта, надал възторжен вик. Животното бързо си дало сметка, че си е намерило майстора, и се оттеглило с шейсет километра в час. Предпазливо спусналият се на земята епископ се вкопчил в ръката на Огъстин.

– Спасителю мой! – хълцал той.

– Хайде, хайде, дребна работа – бодро заявил племенникът ми. – Удоволствие е да послужиш на свой човек. Ние, свещениците, трябва да си помагаме.

– Вече мислех, че ме е спипал...

– Доста неприятен екземпляр – преливащ от брутална енергия. Епископът само кимнал.

– „Ала зрението му не бе помътено, и силата му не бе отпаднала“ Второзаконие, 34:7 – цитирал той. – Бихте ли ме упътили към викарията? Боя се, че малко се отклоних от пътя.

– Ще ви заведе, и аз отивам там.

– Благодаря. Но ще ви препоръчам да не влизате засега вътре. Имам да обсъдя един важен въпрос със старата Мутра... искам да кажа, с подобния Стаили Брандън.

– Аз пък трябва да обсъдя важен въпрос с дъщеря му. Така че ще се навъртам в градината.

– Вие сте прекрасен младеж – възхищавал се епископът, докато вървели към викарията. – Курат сте, нали?

– Засега. Но – потупал Огъстин спътника си по рамото – ще чуете за мен. Само това ви казвам – послушвайте се и ще чуете за мен.

– Не се и съмнявам. Ако питате мен, редно е да се изкачите до самия връх!

– На дървото ли? Ха-ха-ха!

– Ха-ха! – засмял се и епископът. – Ах, вие, шегобиец такъв!

И ръгнал Огъстин в ребрата.

– Ха-ха-ха! – шляпнал го Огъстин по гърба.

– Но шегата настрана – продължило висшето духовенство, като навлезли в територията на викарията. – Аз наистина ще ви държа под

око и ще се погрижа да получите бързото придвижване нагоре, което вашите дарби и характер напълно заслужават. И ви заявявам, скъпи млади приятелю, като говоря най-сериозно и внимателно претеглям думите си, че начинът, по който цапардосахте онова псе право по носа, беше най-опияняващата гледка, на която изобщо съм бил свидетел. А аз съм човек, който се придържа само към чистата истина.

– „Велика е истината и сила над всички сили“ – Ездра, 4:41 – цитирал Огъстин, обърнал се и навлязъл в чешширените дебри, където било обичайното им свърталище с Джейн. А епископът застанал пред входната врата и натиснал звънеца.

Макар да нямали определена среща, Огъстин все пак останал изненадан, когато минутите се занизали една след друга, а от Джейн нямало и следа. Не му било известно, че баща ѝ я натирил да забавлява цяла сутрин съпругата на епископа и да я разведе из забележителностите на Долно Брискет-на-Мидън. С нарастващо нетърпение я чакал четвърт час и тъкмо да си тръгне, когато до ушите му съвсем недвусмислено достигнали характерните повишени тонове на сърдити гласове.

Той спрял. Гласовете, по всичко личало, се носели от една от стаите на долния етаж, с прозорец към градината.

Огъстин притичал пъргаво, застанал под прозореца и се заслушал. Прозорецът бил открянат и всичко се чувало много добре.

Гласът на викария тътнел из цялата стая.

– Така, значи? – питал той.

– Точно така! – потвърдил епископът.

– Ха-ха!

– Ха-ха на теб и дано се задавиш с него! – не по-малко разпалено отвърнал епископът.

Огъстин пристъпил още една крачка напред. По всичко личало, че опасенията на Джейн се били оправдавали и между двамата бивши съученици нарязвали сериозни неприятности. Надникнал в стаята. Викарият, с ръце, пъхнати под опашката на редингота, се разхождал напред-назад по килима, докато епископът, стъпил върху малкото чердже, с гръб към камината, му мятал предизвикателни гневни погледи.

– И кой ти е казал, че си авторитет по въпроса за филоните? – поискал да знае викарият.

– Няма значение кой ми е казал.

– Знаеш ли изобщо какво значи филон?

– Кръговидно наметало, бродирало с характерни орнаменти, което

се провесва от раменете. И не можеш да отречеш, драга ми Мутро, че твоят е прекалено богато извезан. А това, което се опитвам да набия в коравата ти глава, е, че трябва да понамалиш малко бродерията или ще получиш един по врата!

Очите на викария яростно засвяткали.

– Така, значи! Да имаш да вземаш! Това е типично за вроденото ти нахалство – да нахълташ в къщата ми и да започнеш да се разпореждаш! Изглежда, забравяш, че те познавам като изплескан с мастило хлапак и мога да разкажа на света някои твърде забавни истории.

– Моето минало е отворена книга.

– Нима? – жлъчно се изкискал викарият. – А кой пхна бяла мишка в чекмеджето на учителя по френски?

Епископът се сепнал.

– А кой намаза леглото на възпитателя със сладко от портокалови корички?

– А кой не можеше да запази и един ден якичката си чиста?

– А кой си слагаше лигавче, като се хранеше? – Великолепният баритон на епископа, чиито кадифени тонове огласяли и най-затътеното тъгълче на огромната катедрала, сега раздрусвали къщата. – И кой повърна наред тържествената вечеря по случай края на учебната година?

Викарият потреперил от главата до петите. Руменото му лице придобило морав оттенък.

– Много добре знаеш – засъскал той с пресеклив глас, – че пуйката не беше в ред. На всеки можеше да му призлее.

– Единствено не й беше наред, че ти се опита да я изплюскаш цялата. Ако бе обръщал на извисяването на душата си същото внимание, което посвещаваше на тъпченето на търбуха си, сега и ти да си се издигнал до моето положение.

– О, така ли смяташ?

– А може и да греша. Едва ли би ти стигнал умът.

Викарият отново се изсмял нестройно.

– Ума ми, казваш! Много добре ни е известно всичко за високия ти пост и как си се издигнал до него.

– Какво искаш да кажеш?

– Това, което казвам. Допитвания няма да правим.

– Че защо не направиш?

– Защото е за предпочитане да не размирисваме.

Тук вече самообладанието на епископа не издържало. Лицето му се изкривило от ярост и той направил крачка напред. В същия миг Огъстин

прескочил елегантно перваза на прозореца и нахълтал в стаята.

– Хайде, хайде – казал той. – Хайде, хайде, хайде, хайде!

Двамата мъже се заковали на място, вперили изумени погледи в племенника ми.

– Хайде, хайде – допълнил Огъстин.

– Какво си запрескачал прозорците ми? – гръмнал викарият. – Ти курат ли си или арлекин?

Огъстин посрещнал погледа му, без да трепне.

– Курат съм – отвърнал той с достойнство, което много му отивало, – а един курат не може да стои безучастен, когато двама духовни служители, които на всичкото отгоре са и съученици, се самозабравят. Не е редно. Съвсем не е редно, драги духовни служители.

Викарият прехапал долната си устна. Епископът навел глава.

– Освен това – продължил Огъстин, като сложил по една ръка на раменете им – много ми е неприятно, като гледам как се дърлят двама стари приятели.

– Той пръв започна – намусено се заоправдавал викарият.

– Няма значение кой е започнал пръв – изпреварил Огъстин с жест репликата на епископа, който тъкмо бил отворил уста. – Бъдете разумни, драги ми духовни служители. Уважавайте правилата на спора. Упражнявайте се добродушно в това изкуство. Значи вие твърдите – обърнал се той към епископа, – че филонът на нашия уважаван приятел е прекалено богато извезан?

– Твърдя и винаги ще отстоявам твърдението си!

– Добре, добре. Но какво са няколко взема повече или по-малко за двама добри приятели? Помислете. Вие и нашият достоен викарий сте седели на един чин. Свързва ви свещената връзка на старата алма матер. Заедно сте ритали топка на игрището. Хранили сте се от една чиния и сте се замеряли с мастилени топчета в часовете, които е трябвало да посветите на изучаването на френския език. Нима всичко това не значи нищо за вас? Нима тези спомени не докосват никаква струна? – обърнал се той въпросително към всеки един. – Е, преподобни? Е, епископе?

Викарият си бършел прочувствено очите. Епископът се бъркал за носната си кърпичка. Настъпило сподавено мълчание.

– Извинявай, Мутро – обадил се епископът с хълцащ глас.

– Аз съм виновен за всичко, Боко – промърморил виновно викарият.

– Да ти кажа правичката, имаш всички основания да приписваш неразположението си по време на официалната вечеря на пуйката. Много

добре си спомням, че още тогава заявих птица в подобно състояние не се сервира на маса!

– А ти стори една от най-благородните услуги на човечеството, като напъха мишката в чекмеджето на французина. Трябваше още тогава, на място, да те направят епископ.

– Мутро!

– Боко!

Двамата мъже топло си стиснали ръцете.

– Прекрасно! – възкликнал и Огъстин. – Значи, всичко е наред?

– Що се отнася до мен, всичко е наред – потвърдил епископът и се обърнал загрижено към стария си приятел. – Нали ще продължиш да носиш везания си филон, Мутро?

– Не, не! Сега виждам колко не съм прав. Отсега нататък никакви бродерии!

– Но, Мутро...

– Нищо, нищо – успокоил го викарият. – И без тях прекрасно ще се оправя.

– Какъв прекрасен човек! – прочувствено се изкашлял епископът. Настъпила пауза. – Май че – продължил той след малко – ще трябва да те оставя, скъпи приятелю, и да потърся жена си. Доколкото знам, тя е някъде из селото с дъщеря ти.

– Ей ги, задават се по пътеката.

– А, да, виждам ги. Дъщеря ти е очарователно момиче.

Огъстин го шляпнал по рамото.

– Епископе! – възкликнал той. – По-точно и да искахте, нямаше да можете да се изразите. Тя е най-милото, най-прекрасното създание на този свят! И за мен ще е чест, преподобни шефе, ако дадете съгласието си за нашия незабавен съюз. Обичам Джейн пламенно и искам да ви осведомя, че чувствата ми срещат взаимност. Така че дайте ни вашата благословия и ще започнем трикратното обявяване на имената ни в църквата.

Викарият подскочил като ужилен. Като повечето викарии и той имал доста ниско мнение за куратите, а на Огъстин винаги гледал като на стоящ дори още по-ниско в стълбицата на тази презряна класа.

– Какво! – креснал той.

– Колко хубаво! – засиял епископът. – Бих казал, че отдавна не съм чувал по-приятна новина.

– Дъщеря ми! – не можел да дойде на себе си викарият. – Моята дъщеря да се омъжи за някакъв си курат!

– Ти, Мутро, също беше курат!

– Да, ама не такъв.

– Не, не си бил такъв и това е вярно. Нито пък аз. Де да бяхме! Трябва да ти кажа, че досега не съм срещал такъв забележителен младеж. Известно ли ти е, че няма и час, откак той ме отърва с несравнима лекота от един огромен рунтав пес на черни петна и с усукана опашка? Бях хванат натясно от въпросното псе, Мутро, когато този младеж се появи и със забележителна находчивост и точност на попадението, които колкото и да хваля, никога няма да им отдам дължимото, улучи нападателя ми точно където трябваше и начаса го прогони!

По всичко личало, че викарият се борел с някакви силни чувства. Очите му се изцъклили.

– На черни петна ли, каза?

– Гарваново черни. Бих казал, по-черни от сърцето под тях.

– И той го улучи по носа?

– По носа!

Викарият протегнал ръка.

– Мълинър, не знаех за този случай. В светлината на фактите, които току-що ми бяха разкрити, трябва да заявя без колебание, че всички възражения от моя страна отпадат. Имам зъб на това куче още от третата неделя преди велики пости, когато то впи зъби в глезена ми, докато се разхождах нищо неподозиран], край реката и съчинявах проповед за някои тревожни прояви на духа на така нареченото съвремие. Вземи Джейн! Имате благословията ми и дано бъде щастлива, както заслужава съпругата на подобен мъж!

Разменили си още прочувствени слова, след което епископът и Огъстин излезли от къщата. Епископът бил замислен и мълчалив.

– Много съм ти задължен, Мълинър – обадил се той най-сетне.

– О, смятате ли? – учудил се Огъстин.

– Да, убеден съм. Отърва ме от страшна участ. Ако не беше скочил през прозореца точно в този момент, щях да фрасна скъпия си приятел право по носа. Много бях раздразнен.

– Добрият ни викарий понякога може да извади човек от кожата – съгласил се Огъстин.

– Юмрукът ми вече беше стиснат и пресмятах замаха си, когато ти ме спря. Дори въображението ми отказва да възпроизведе последствията, ако не беше проявил нехарактерните за годините си такт и дискретност. Можех дори да бъда лишен от сан – потреперил той при тази мисъл въпреки топлия ветрец. – Никога вече нямаше да посмея да се появя

в любимия си клуб. Но хайде – потупал той Огъстин по рамото. – Да не правим догадки какво е можело да се случи. Разкажи ми нещо за себе си и за очарователната дъщеря на скъпия ми приятел. Много ли я обичаш?

– Неимоверно много.

Епископът станал тържествено сериозен.

– Помисли си добре, Мълинър. Женитбата е сериозна работа. Не се хвърляй стремглаво, без да размислиш както трябва. Аз самият съм женен мъж и макар да съм благословен от съдбата с изключително предана другарка в живота, понякога все пак съм склонен да мисля, че един мъж си е по-добре като ерген. Жените, Мълинър, са малко особени.

– Така е – съгласил се племенникът ми.

– Моята скъпа съпруга е прекрасна жена. И както никога няма да се уморя да повтарям, святната жена е чудно създание, склонна да твори добро при всякакви обстоятелства – прелестна в младежката си привлекателност, прелестна през целия си живот с красотата на своето сърце. И все пак...

– И все пак?

Епископът се позамислил. Посгърчил се леко с болезнен израз на лицето и се почесал между лопатките.

– Ами ще ти кажа. Днес е хубав топъл ден, нали?

– Да, времето е доста меко.

– Ясен летен ден, благословен от умерен западен ветрец. И въпреки това, Мълинър, вярвай на думите ми – жена ми настоя тази заран да си надяна зимното вълнено бельо. Действително – въздъхнал епископът, – „каквото е златна брънка на носа на свиня, също е жена хубава, но безразсъдна“ – Притчи, 11:21.

– Двайсет и две – поправил го Огъстин.

– Да, вярно. Та бельото ми е от дебел вълнен фланелен плат, а кожата ми е изключително чувствителна. Би ли ми направил една услуга, – скъпи приятелю – почеш ми по гърба с острието на бастуна си. Мисля, че това ще облекчи страданието ми.

– Но, добри ми стари епископе – съчувствено произнесъл племенникът ми, – това не бива да се допуска!

Ала епископът само поклатил тъжно глава.

– Нямах да говориш така безразсъдно, Мълинър, ако познаваше жена ми. Няма инстанция, която да обори постановленията ѝ.

– Глупости! – възкликнал жизнерадостно Огъстин. Надникнал през клоните на дърветата към мястото, където госпожа епископшата, придружена от Джейн, разглеждала през лорнета си една азалия с

полагаемата се смесица от сърдечност и снизхождение. – Ей сега ще ви уредя въпроса.

Епископът се вкопчил в ръката му.

– Момчето ми! Какво си си научил?

– Ще разменя няколко думи със съпругата ви и ще повдигна въпроса като пред разумна жена. Дебело вълнено бельо посред лято! Що за глупости! Та това е нелепо! Не съм чувал по-голяма дивотия.

Епископът само се облещил сразен насреща му. Той вече бил обикнал този момък като собствен син и като го видял как се хвърля с леко сърце в челюстите на гибелта, душата му била пронизана от жал и болка. Много добре знаел в какво се превръща жена му, когато дори и най-високопоставени личности в кралството се опитвали да ѝ противоречат, а този момък бил само един прост курат. След миг тя ще го погледне през лорнета си, а Англия била осеяна със съсухрените останки на курати, погледнати през лорнета на госпожа епископшата. Той бил виждал със собствените си очи как се сгърчват като охлюви, хвърлени в посолена вряща вода.

Горкият човек затаил дъх. Огъстин тъкмо се бил изправил пред госпожа епископшата, а тя вече вдигала лорнета си.

Епископът затворил очи и се извърнал, за да не гледа. И изведнъж – след много години, както му се сторило – до слуха му достигнал жизнерадостен глас. Той се обърнал и съзрял Огъстин, който се връщал при него с бодра пружинираща крачка.

– Всичко е наред.

– На... наред? – заекнал епископът.

– Да. Каза да се преоблечете. Епископът се олюлял.

– Но... какво ѝ каза? Какви доводи пусна в ход?

– Само ѝ изтъкнах колко е приятно времето и я поразвеселих...

– Поразвесели я!

– И тя се съгласи с мен най-дружески и сърдечно. Покани ме да ви гостувам в най-близко време.

Епископът се вкопчил в ръката на Огъстин.

– Момчето ми! – прошепнал той с пресекващ глас. – Ти няма да ни гостуваш. Ти ще дойдеш да живееш при нас! Постъпи при мен като секретар и сам си определи заплатата. Щом възнамеряваш да се жениш, значи, трябва да ти увеличим заплатата. Стани ми секретар, момчето ми, и никога не ме оставяй! От години вече ми трябва някой като теб!

Огъстин се прибрал в квартирата си късно вечерта, тъй като го поканили да остане да вечеря във викарията и бил душата на веселата

малка компания.

– Имате писмо, сър – услужливо го посрещнала госпожа Уордъл.

Огъстин взел писмото.

– Съжалявам, но скоро ще трябва да се разделим, госпожа Уордъл.

– Ах, сър! Ако мога да направя нещо...

– Не, не, не е това. Епископът ме взема за свой секретар, та ще трябва да преместя четката си за зъби и гетрите в Двореца, нали разбирате.

– Бре, бре! Че вие сам може да станете епископ, както сте тръгнали!

– Възможно е – небрежно отвърнал Огъстин. – Напълно е възможно. А сега ме оставете да си прочета писмото.

И той го отворил. А докато четял, по лицето му се изписала замислена намръщеност.

Скъпи Огъстин,

Бързам да ти пиша, за да те известя, че поривистият характер на леля ти е довел до една изключително сериозна грешка.

Тя ме уведоми, че ти е изпратила вчера по пощата едно шише от моята пробна серия „Живогон“, което измъкнала без мое знание от лабораторията ми. Ако беше споделила с мен намеренията си, щях да предотвратя злощастното недоразумение.

Мълинъровият тоник „Живогон“ е замислен в два варианта – А и Б. Първият е мек подсилващ сироп, предназначен за не особено здрави човешки индивиди. Но вариант Б е изобретен изключително за употреба сред животинското царство и целта за производството му бе да запълни една празнота, която от дълго време се усеща из цяла Индия.

Сигурно си чувал, че любимо занимание на индийските махараджи е да ходят на лов за тигри из джунглата, яхнали слонове. А напоследък много често удоволствието от подобни ловни забавления било нарушавано от отказа на слона да споделя възгледите на своя собственик по въпроса що е спорт. Много често при вида на тигър слоновете обръщали гръб и се прибирали на галоп у дома. Та аз изобретих втория вариант на Мълинъровия тоник именно с намерението да коригирам тази тяхна склонност. Една чаена лъжичка, примесена със закуската на слона, кара и най-свенливия екземпляр да изтръби гръмко и да се нахвърли, без да трепне, срещу най-свирепия тигър.

Затова те моля да стоиш настрана от съдържанието на шишето, което е в момента твое притежание.

Твой любещ
чичо Уилфрид Мълинър

Огъстин стоял известно време неподвижен, потънал в дълбок размисъл. Сетне станал, изтананикал си няколко такта от псалма, набелязан за службата на двайсет и шести юни, и излязъл от стаята.

Половин час по-късно по телеграфните жици препускало следното послание:

До Уилфрид Мълинър, Фронтоните,
Долни Лосингъм.

Писмо получено. Изпрати незабавно три каси Б. Благословен ще бъде плодът на земята ти и плодът на скотовете ти, Второзаконие, 28:5.

Огъстин

КРАЙ

© 1927 П. Г. Удхаус
© 1997 Жечка Георгиева, превод от английски

P. G. Wodehouse
Mulliner's Buck-U-Uppo, 1927

Сканиране: NomaD, 2007
Разпознаване и редакция: sir_Ivanhoe, 2007

Публикация:

П. Г. Удхаус
СТРИХНИН В СУПАТА...
И МНОГО ДРУГИ ИСТОРИИ
Английска

Подбор и превод от английски: Жечка Георгиева
Художествено оформление: Момчил Колчев
Печатни коли 38. Формат 84/108/16
ИК „КОЛИБРИ“, София, 1997
Печат: „АБАГАР“ ЕООД, В. Търново
ISBN 954-529-065-X

P. G. WODEHOUSE
Very Good Jeeves
Carry on Jeeves
Young Men In Spats
Eggs, Beens and Crumpets
Meet Mr. Mulliner
Mulliner Nights

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4562>]